

ПЕРСОНІФІКАЦІЯ В РОМАНАХ У. ГОЛДІНГА

Зозуля М.О.

Національний авіаційний університет, Гуманітарний інститут

Художній текст протягом тривалого часу є об'єктом дослідження різних областей лінгвістики. М. Тернер вважає, що однією з головних причин вивчення художніх літературних творів є бажання зрозуміти, як працює людське мислення, тому що в художніх текстах виявляється суб'єктивне ставлення письменника до дійсності, отже, мовлення віддзеркалює особистісні риси мовця, тобто мовну особистість.

Поетичний ідіостиль, інтерпретований з позицій когнітивної парадигми, являє собою сукупність ментальних й мовних структур художнього світу письменника. Особливості ідіостилю виявляються в системності вибору автором мовних засобів. Для виявлення особливостей мислення У. Голдінга було використано тексти художніх творів автора. Для дослідження специфіки ідіостилю була обрана метафора-персоніфікація. Такий вибір пояснюється попередніми результатами аналізу творів відомого письменника.

Аналіз вказаного явища в художній творчості У. Голдінга дає змогу визначити специфіку його стилю, оскільки її виникнення пов'язане із особливостями мислення людини. Так, при використанні метафоричних переносів для письменника притаманні наступні характерні риси:

- широке використання персоніфікації (42,4% всіх випадків метафоризації) для метафоричного визначення найрізноманітніших концептів;
- персоніфікація концептів з усіх доменів обох виділених концептосфер-референтів **СВІТ ПРИРОДИ** (56%) та **СВІТ ЛЮДИНИ** (31%);
- використання загальної метафоричної моделі «**СВІТ ПРИРОДИ Є ЖИВА ІСТОТА**» у 1,5 рази частіше, ніж загальної метафоричної моделі «**СВІТ ЛЮДИНИ Є ЖИВА ІСТОТА**»;
- високий ступінь подібності структури концептосфери-корелята **ЖИВА ІСТОТА** при метафоризації як світу природи, так і світу людини;
- наявність основних метафоричних моделей, які є основою великої кількості метафоричних виразів у текстах романів: «**ОБ'ЄКТИ ПРИРОДИ Є ЖИВА ІСТОТА**», «**ЯВИЩА ПРИРОДИ Є ЖИВА ІСТОТА**», «**АРТЕФАКТ Є ЖИВА ІСТОТА**», «**ЧАСТИНИ ТІЛА Є ЖИВІ ІСТОТИ**», «**СВІДОМІСТЬ Є ЖИВА ІСТОТА**», та моделей, що не є типовими для автора;
- висока продуктивність такої властивості живої істоти, як здатність виконувати різноманітні дії, для обох загальних метафоричних моделей;
- зміна у часі моделі метафори-персоніфікації, що домінує;
- превалювання такого виду метафоричних виразів, як метафора в традиційному її розумінні, при вербалізації концептуальної метафори-персоніфікації в текстах романів письменника.